

is az a legkedvesebb sétahelyem, a virágoskertje. De sehol sem is érzem magam olyan jól, mint otthon, pedig már nem vagyok idegen az élet zajgásában. Az édesanyám egyszerű főztje a legjobb nekem, az ő kenyere a legízletesebb: minden más, minden jobb, minden szebb nekem odahaza.

Ha édesanyámra gondolok, azt hiszem, hogy "...a földön nekem van a legszeretőbb anyám..."

(Pósa Lajos.)

AZ EDESANYA.

Ha megáldott a jó Isten
Édes, jó anyával,
Imádság legyen a szavad,
Amely hozzá szárnyal.

Egy nap százszor is köszönd meg
Az Isten jóságát,
Egy nap százszor is csókold meg
A kezét, a drágát.

És alázattal hallgasd meg,
Ha korhol, ha rád szól,
S a gondokat símitsad el
Anyád homlokáról.

Légy jó hozzá, egy szóval se
Bántsd meg szegényt soha,
Hogy a szívednek ne legyen
Késő gyászra oka.

Mert ha meghal, sírja vádol
S nem bocsát meg többé.
Ha rossz voltál az anyádhoz,
Míg élsz — fáj örökké!

(Vértessy Gyula.)

Az édesanyai szeretet.

Elt egyszer egy nagyon szigorú, de igazságos király. Igazságosságáért megbecsülték országában, de mert bizony szigorú is volt, rettegték tőle és nem szerették. Így történt, hogy egyszer alattvalói összeesküdtek ellene. A király is összegyűjtötte katonáit és a lázadók ellen indult. Nagy csata volt, végre is a király serege lett a győztes, bár a legelől harcoló király maga is elesett.

Fia is délceg vitéz volt már, mikor hírül vitték neki atyja hősi halálát. Kétségbeesve támadt a már amúgy is szétvert ellenségre, hogy atyjának halálát megbosszulja. Majd amikor visszatért győztes seregével királyi várába, elhatározta, hogy példásan megbünteti mindazokat, akik részt vettek az atyja elleni lázadásban.

A fiatal király egyik udvari embere kegyében akart járni új urának s mélyen meghajolva járult előbe:

— Felséges uram és királyom — kezdte a szót nagy hajlongással — tudom, te meg akarod büntetni a lázadókat, akik megölték édesapádat. Azt is jól tudom, hogy a főcinkosok ki-

ménekültek az országból. Nos, én tudom, hogyan büntethetnéd meg őket mégis! A lázadók vezérének, aki szintén kimenekült az országból haragod elől, itt él öreg anyja, nem messze a hegyek között egy kis faluban. Fogasd el őt, töltsd ki rajta a bosszúdat apád haláláért! Ezzel jobban megbünteted ellenséged, mintha őt magát végeznéd ki!

— De az ártatlan édesanyját talán mégse büntethetem gyermeke gonoszságáért — szolt kedvetlenül a király.

— Ha látják, hogy nem vagy erőskezű, akkor ellened is fellázadhatnak népeid.

Végre engedett a király s elfogatta az öregasszonyt s magához hívatta.

— Tudod-e, mi vár rád fiad gonoszsága miatt? — kérdezte tőle szigorúan.

— Nem tudom, uram, király. Mert én csak a fiamat ismerem, téged pedig nem. Azt tudom, hogy fiamhoz jöttek az ország minden tájáról emberek s azt mondták neki: „Te vagy a legkülönb vitéz az egész országban, fogj kardot, győzd le a zsarnok királyt, mi téged teszünk meg urunknak, királyunknak!“ — Az én jó fiam hallani sem akart erről, egyre azt mondta, hogy nem méltó ilyen nagy méltóságra. De aztán, hogy egyre csak jártak a nyakára, s felhányták neki azt, hogy miatta szenvednek a népek, kardot kötött s élükre állt a lázadóknak. Azóta nem láttam. Mielőtt elment, áldásom adtam rá. Most azt se tudom, él-e, meghalt-e, merre bujdosik a szegény?

— Hát azt tudod-e — kérdezte a király —, hogy a gonosz pártütők a te fiad vezetése alatt törtek atyámra, s hogy megölték őt. Akkor megfogadtam, hogy atyám halálát nagyon megbosszulom a lázadókon!

— Értem, uram, király, amit mondasz, csak azt nem értem, miért mondd ezt nekem? Nem én vagyok apád halálának okozója, mert a háború férfiak dolga. Nyugodtan maradtam kis házamban, hogy a fiam elment s ott imádkoztam érte szüntelen, hogy oltalmazza meg a jó Isten.

— Az Isten nem segít senkit királyok ellen! — szolt mérgesen a fiatal király. — De azt talán te is tudod, hogy fiad megszökött a megérdemelt büntetése elől idegen országba. Valakinek pedig bűnhődnie kell atyám haláláért, s mert fiad elszökött, neked kell a büntetést elviselned, jó asszony!

— Most már látom, mit akartok, — szolt az anya. — Hatalmatokban vagytok. Akármilyen történet is velem, nyugodtan viselem. Hiszen a fiamért szenvedtem el, akit még így is szeretek, talán jobban, mint máskor!

A szegény édesanyját börtönbe vetették.

Hírét vette azonban anyja sorsának bujdosó fia is. Harmadnapra hatalmas sereggel tört a királyra s amikor már-már királlyá kiáltották, első dolga az volt, hogy édesanyját akarta kiszabadítani börtönéből.

Közben már hozták is elébe az elfogott fiatal királyt. Az asszony fia így szólt a fogságba esett királyhoz:

— Látod, ilyen a kegyetlen igazság. Ha egyformán mérjük mindenkinek, nem kerülhetjük el a szigorú büntetést. Ha én most a te mértékeddel mérném az igazságot, te sem kerülnél el a halált, mert te az apád halálát az én ártatlan anyám életével akartad megbosszúlni. De én nem cselekszem úgy, amint te akartál tenni. Mondd meg, hol van az édesanyám s én megtanítalak arra, hogy van valami, ami még az igazságnál is nagyobb! És most jőjj, s foglalj el királyi székedet! Tudom, téged illet.

A fiatal király azt sem tudta, higgyen-e fülének, mikor ezt meghallotta.

Aztán fölállott, megfogta a fiú kezét s így szólt hozzá:

— Kétszer győztél fölöttem. Előbb fegyverrel, azután a sziveddel. Kitől tanultad ezt a nagy, megbocsátó szeretetet?

— Az édesanyámtól, — szólt a fiú.

— Én mentettem meg az édesanyádat, vezér, — állott most elő az egyik vitéz, — mert tudom, hogy végre is a nagyobb igazságnak, a szeretetnek kell győzedelmeskednie. Ime, király, ne bántson a lelkiismeret. Ime, vezér, itt van méltó jutalmad — megmentett édesanyád!

MELYIKET?

Fényes palotának márványkapujában
 Áll egy özvegyasszony fekete ruhában.
 Jobb kezén, bal kezén egy-egy kicsi gyermek...
 Tétován, szomorúan, belépni sem mernek.

Karácsony este van. Nem látni egy lelket,
 Végre paszomántos, botos úr közelget,
 — Szorul a szíve a két kis ártatlannak... —
 „Mit keres jó asszony? Mi járatban vannak?”

„Nagy jó uram... jaj... hát... alázattal kérem...
 — No, ne sírj, ne szepegj, édes kicsi vérem... —
 Itt vagyon nyomtatva... eltettem magamnak...
 Hogy itt egy kis árvát örökbe-fogadnak.”

„Ugy? Tudom... no jőjjön. Az öreg nagysága!
 Hanem csak röviden, mert az idő drága.”
 S fölvezeti őket aranyos terembe,
 Kitar egy szárnyajtót: „Ide lépjenek be.”